

# Rompvoorstel technische wijzigingen verordening maatschappelijke ondersteuning: gemeenteraden Drechtsteden

## Onderwerp

Technische wijzigingen Verordening maatschappelijke ondersteuning

## Voorstel

Raad:

1. Het vaststellen van de voorgestelde technische wijzigingen van de Verordening maatschappelijke ondersteuning.

## Samenvatting

In dit stuk wordt een aantal wijzigingen in de Verordening maatschappelijke ondersteuning voorgesteld. Deze voorgestelde wijzigingen worden hieronder kort uitgewerkt.

- *Wijziging aanvraagprocedure*  
In het meldings- en aanvraagproces voor maatwerkvoorzieningen Wmo is het nu zo geregeld dat er altijd een ondertekend onderzoeksverslag of een aanvraagformulier moet worden ingediend. Echter, in sommige gevallen is tijdens het huisbezoek in de onderzoeksfase al duidelijk dat er een indicatie voor een maatwerkvoorziening verstrekt zou moeten worden om de ondersteuningsvraag op te lossen. Daarom willen we de mogelijkheid toevoegen om de aanvraag tijdens het huisbezoek mondeling in ontvangst te nemen en dit te noteren bij de conclusie en het advies in het onderzoeksverslag. De inwoner hoeft dan geen extra (administratieve) handeling meer uit te voeren en de consulent hoeft niet te wachten tot de gevraagde documenten ontvangen zijn.
- *Wijziging herindicatieproces*  
Op dit moment worden alle inwoners waarvan de indicatie afloopt benaderd voor een herindicatie. Met de Wmo willen we de beweging maken naar het zogenaamde passend beschikken. Dat betekent dat de indicatieduur passend is bij de verwachte ondersteuningsduur. Daardoor zal het aantal inwoners dat bij herindicatie een verlenging nodig heeft, fors minder worden. Echter, voor sommige doelgroepen zal dit mogelijk nog wel noodzakelijk blijven. Daarom stellen we voor hier een differentiatie in doelgroepen aan te brengen. Om dit te realiseren is een wijziging van de verordening noodzakelijk. Deze voorgestelde wijziging is in lijn met de landelijke richtlijn Passend Beschikken.
- *Aanpassen berekening pgb-hulpmiddelen*  
Op dit moment is de berekening van het pgb-hulpmiddelen erg intensief en tijdrovend voor consulenten en hulpmiddelenleveranciers. Dit zorgt voor lange doorlooptijden. Daarom wordt een wijziging voorgesteld die beter uitvoerbaar is.
- *Was- en Strijkservice als algemene voorziening*  
In de huidige verordening maatschappelijke ondersteuning van de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Papendrecht en Zwijndrecht de Was- en Strijkservice nog als algemene voorziening benoemd. Aan gemeenten wordt geadviseerd om deze bepaling te schrappen in het hoofdstuk "Algemene voorzieningen" van de verordening.

## Toelichting op het voorstel

### Aanleiding

Vanwege verschillende redenen is een aanpassing van de verordening wenselijk of noodzakelijk. De redenen worden per onderwerp hieronder verder uitgewerkt. Een deel is meer administratief/technisch van aard. De wijziging van het herindicatieproces is meer fundamenteel van aard.

### ➤ Beoogd resultaat

Een aangepaste verordening moet leiden tot een verordening die recht doet aan de geest van de Wmo en die de uitvoering van de Wet optimaler ondersteunt dan nu het geval is.

### Wijziging aanvraagprocedure

Het toegangsproces voor Wmo-maatwerkvoorzieningen bestaat uit twee delen, namelijk (1) Melding en (2) Aanvraag. Het meldingsproces start met een digitaal meldingsformulier en dit deel van het proces duurt wettelijk maximaal zes weken. Het aanvraagproces start eventueel na de meldings- en onderzoeksfase van zes weken. Deze fase duurt twee weken. De start van het aanvraagproces kan op dit moment op twee manieren plaatsvinden, namelijk via een ondertekend onderzoeksverslag of via een aanvraagformulier. Onlangs waren we op werkbezoek in de gemeente Rotterdam en zij hadden een

derde mogelijkheid, namelijk het mondeling indienen van de aanvraag tijdens het huisbezoek. Dit verlicht de administratieve druk (vooral bij inwoners) en maakt het mogelijk om snel te schakelen als de situatie tijdens het huisbezoek voldoende duidelijk is. Wij stellen voor om deze optie toe te voegen aan de werkwijze in de Drechtsteden.

In artikel 4:1 Awb is het volgende opgenomen:

---

*“Tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald, wordt de aanvraag tot het geven van een beschikking schriftelijk ingediend bij het bestuursorgaan dat bevoegd is op de aanvraag te beslissen.”*

---

Dat betekent dat een bepaling in de Verordening (wettelijk voorschrift) nodig is om hiervan af te wijken, maar dat het wel mogelijk is. De voorgestelde wijziging is bedoeld om dit mogelijk te maken.

### **Wijziging herindicatieproces**

Sinds het ontstaan van de regionale Sociale Dienst Drechtsteden (SDD) geven wij beschikkingen af voor huishoudelijke ondersteuning en later ook voor begeleiding en dagbesteding. Daarbij was altijd het uitgangspunt dat wij geen langdurige indicaties afgeven en de situatie steeds proactief onderzoeken om te beoordelen de ondersteuning nog nodig is na afloop van de indicatie.

Dit zorgt voor twee knelpunten. Enerzijds is het een zware belasting voor inwoners met een levenslange en levensbrede ondersteuningsvraag. Zij zijn bij elk moment van herindicatie bang om hun ondersteuning kwijt te raken. Dit zorgt voor stress en alle gevolgen die dit voor deze doelgroep met zich meebrengt. Aan de andere kant zijn de beleidskaders vanuit gemeenten steeds meer gericht op het “normaliseren” en “inzetten op zelfredzaamheid en participatie” voor de inwoners die dit kunnen. Het huidige herindicatieproces biedt onvoldoende focus op de beleidsuitgangspunten.

Bovendien zijn er de landelijke ontwikkelingen die een rol spelen in het proces van herindiceren. Zo is in 2024 de landelijke Richtlijn voor Passend beschikken verschenen, waar we vanuit de Drechtsteden aan hebben meegewerkt. Daardoor is herindiceren in een ander daglicht komen te staan. Daarom stellen we voor om het proces van (her)indiceren te herzien. Daarbij verdelen we de cliënten in drie hoofdgroepen, met elk hun eigen benadering.

1. Inwoners met een acute, maar tijdelijke ondersteuningsvraag
2. Inwoners met een ondersteuningsvraag én ontwikkelperspectief, waarbij de verwachting is dat zij op termijn weer zelfstandig, zonder maatwerkondersteuning kunnen functioneren.
3. Inwoners met een beperking waardoor professionele ondersteuning levenslang en levensbreed nodig is.

Om deze nieuwe werkwijze rechtmatig uit te kunnen voeren is een wijziging van artikel 2.10 Verordening maatschappelijke ondersteuning nodig.

Belangrijk om op te merken is dat dit voorstel gaat over de maatwerkvoorzieningen Wmo en dan met name over individuele begeleiding en dagbesteding en in mindere mate over huishoudelijke ondersteuning. Beschermd Wonen en Opvang vallen buiten de reikwijdte van dit voorstel, omdat de beleidsvorming hiervoor niet bij de GR Sociaal ligt.

### **Het voorgestelde nieuwe proces voor herindiceren**

Voor deze drie groepen stellen we voor om, op basis van normaliseren, het proces in te richten op een manier die past bij de ondersteuningsvraag en de beperkingen.

### **Aanpassen berekening pgb-hulpmiddelen**

Voor pgb-hulpmiddelen hebben we bij de herijking van de Verordening in 2023 een nieuwe systematiek ingeregeld. Daarvoor waren de pgb-tarieven erg hoog in vergelijking tot de markttarieven voor hulpmiddelen. Dit hebben we geprobeerd bij te stellen, maar dit proces blijkt qua uitvoering tijdsintensief en arbeidsintensief voor zowel consultants als de hulpmiddelenleveranciers. Daarom stellen we voor om een wijziging in de berekening toe te passen die het proces vereenvoudigt, maar tegelijk zorgt voor redelijke en marktconforme pgb-tarieven.

### **Was- en Strijkservice als algemene voorziening**

In de huidige verordening staat bij de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Papendrecht en Zwijndrecht de Was- en Strijkservice nog als algemene voorziening benoemd. Aangezien deze voorziening op dit moment alleen bestaat als maatwerkvoorziening, wordt aan gemeenten geadviseerd om deze bepaling te schrappen in het hoofdstuk “Algemene voorzieningen” van de verordening.

➤ *Argumenten*

- 1 **Het aanvraagproces vereenvoudigen zorgt voor lagere administratieve last bij inwoners**  
In sommige gevallen is tijdens het onderzoek al duidelijk dat een maatwerkvoorziening de enige oplossing is. Toch moeten inwoners voor het opstarten van het aanvraagproces nog een extra stap doen om de voorziening te krijgen. Door de mogelijkheid in te bouwen de inname van de aanvraag tijdens het huisbezoek en het onderzoek meteen mee te nemen, bespaart dit de inwoner wachttijd en extra administratieve handelingen zoals het invullen van extra formulieren.
- 2 **De wijziging van het herindicatieproces maakt differentiatie naar doelgroepen mogelijk en helpt in de sturing op normaliseren.**  
Doordat per doelgroep gekeken kan worden naar een passende indicatieduur en voor sommige doelgroepen het initiatief voor eventuele herindicatie bij inwoner en aanbieder te laten, wordt de prikkel ingebouwd om goed af te wegen of de ondersteuning nog nodig is en welke doelen nog behaald moeten worden. Dit wordt alleen gedaan voor inwoners waarbij het ontwikkelperspectief in voldoende mate aanwezig is. Voor andere doelgroepen zal juist gekozen worden voor levenslange en levensbrede indicaties, met evaluatiemomenten. Zo is het (her)indicatieproces individueel passend bij de doelgroep, maar biedt het tegelijkertijd betere mogelijkheden om te sturen op doelmatigheid van de ondersteuning.
- 3 **Aanpassen van de pgb-berekening vergroot de uitvoerbaarheid van het pgb-hulpmiddelenproces.**  
Zoals gezegd blijkt de nieuwe berekeningssystematiek na de herijking erg bewerkelijk. Vanuit de hulpmiddelenleverancier is gekeken hoe andere gemeenten dit proces inrichten. Analoog aan die inrichting is de voorgestelde wijziging voor enerzijds de verhoging van de uitvoerbaarheid en anderzijds het beheersbaar houden van de kosten voor pgb.

➤ *Kanttekeningen*

1. **Het vereenvoudigen van het aanvraagproces heeft als risico dat een aanzuigende werking optreedt.**  
Doordat de consulent direct bij het onderzoek en het gesprek een aanvraag in kan nemen, heeft tot gevolg dat de inwoner makkelijker een aanvraag kan doen voor een maatwerkvoorziening. Het vereenvoudigen van het proces heeft altijd het risico van aanzuigende werking in zich. Om dit risico te beperken is het opgenomen als kan-bepaling en wordt dan, op grond van lid 2, opgenomen in het onderzoeksverslag. Dit is dus aan de consulent om mede te bepalen of dat onderdeel is van het advies aan het einde van de onderzoeksfase.
2. **Vanuit de SDD zal de aflopende indicatie niet automatisch nagebeld worden.**  
Dit Wijziging van het herindicatieproces zorgt dat de aanbieder en/of de inwoner moeten motiveren waarom ondersteuning nog nodig is. Dit heeft natuurlijk een risico dat de ondersteuning zou stoppen als dit niet tijdig wordt opgepakt. Om dat te voorkomen zal de SDD 4 maanden voor het aflopen van de indicatie een brief sturen aan de inwoner. Daarnaast wordt onderzocht of een attendering naar de aanbieder kan worden verstuurd. Doordat een aanbieder betrokken is, is er regie op de indicatie. Mocht het onverhoopt toch mis gaan, ondersteuning noodzakelijk zijn en het proces van (her)indicatie zijn misgelopen, dan blijft altijd de technische mogelijkheid om een indicatie met terugwerkende kracht te repareren.

**Consequenties**

➤ *Financiële consequenties*

De berekening van pgb-tarieven is zodanig opgesteld dat de nieuwe berekening geen kostenstijging tot gevolg heeft. We verwachten daarom geen directe financiële gevolgen van de voorgestelde wijzigingen.

We verwachten dat het wijzigen van het herindicatieproces wel leidt tot een betere sturing op normaliseren op de lange termijn wel de houdbaarheid van de Wmo zal vergroten en dat dit een positief effect kan hebben op de uitstroom.

➤ *Juridische consequenties*

Een aangepaste verordening, die recht doet aan de uitvoeringspraktijk en de geest van de wet.

### **Fatale termijn**

Niet van toepassing.

### **Advies en draagvlak**

Dit voorstel is op ambtelijk niveau afgestemd met de gemeenten op beleidsniveau in het Regionaal Opgave-overleg Zorgen voor Ondersteuning. Het voorstel voor het wijzigen van het proces van herindicatie is afgestemd met de gecontracteerde zorgaanbieders tijdens de reguliere overlegtafels. Verder is dit voorstel voorgelegd aan de Regionale Adviesraad Sociaal Domein en juridisch getoetst door de JAR.

Eventuele advisering aan de gemeenteraden zal via de route van de gemeentelijke adviesraden plaatsvinden.

### **Communicatie**

Na besluitvorming in de gemeenteraden moet deze verordening gepubliceerd worden en de huidige verordening worden ingetrokken volgens de in de *Regeling elektronische bekendmaking en beschikbaarstelling regelgeving decentrale overheden* beschreven (technische) eisen.

Daarnaast zal de nieuwe Verordening gecommuniceerd worden naar inwoners en partnerorganisaties. Er zal door gemeenten een persbericht worden opgesteld in samenwerking met de GR Sociaal. Ook wordt de informatie gewijzigd op de gemeentelijke en Drechtstedelijke communicatiekanalen.

### **Bijlagen**

- Uitgebreide toelichting voorgesteld nieuw proces voor herindiceren